

SKUTEK

Návrh novely

ZÁKONA Č. 2013/2006 O NĚKTERÝCH DRUZÍCH VEŘEJNÉ PODPORY KULTURY A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ

Zakázky na zhotovování děl současného umění

§ 1

(1) Zadává-li veřejnou zakázku⁵⁾

- a) Česká republika, nebo jí řízená či zřízená příspěvková organizace,*
- b) územní samosprávný celek nebo jím zřízená příspěvková organizace, popřípadě svazek obcí, nebo*
- c) právnická nebo fyzická osoba, jde-li o veřejnou zakázku, která je alespoň z 50% financována z veřejných rozpočtů,*
(dále jen „zadavatel“), na provedení nové stavby, změny dokončené stavby, nebo na terénní úpravy na nemovitosti, jsou povinni v souvislosti s jejím zadáním zadat i zhotovení výtvarného díla nebo díla užitého umění (dále jen „dílo“). Náklady na zhotovení díla musí činit 1 až 5 % z předpokládané ceny předmětu veřejné zakázky. Dosáhne-li nebo přesáhne-li předpokládaná cena předmětu veřejné zakázky částku 150 000 000 Kč, náklady na zhotovení díla musí činit nejméně 500 000 Kč. Tuto částku lze rozdělit i na zhotovení více děl.

(2) Povinnost zadat zhotovení díla vzniká zadavateli, jestliže zadává veřejnou zakázku podle odstavce 1 vztahující se

- a) ke stavbě občanského vybavení určené pro*
 - 1. veřejnou správu s výjimkou státních zastupitelství, soudy, policii, pošty a orgány zájmové samosprávy,*
 - 2. sdělovací prostředky, občanská sdružení, politické strany a politická hnutí,*
 - 3. tělovýchovu, rekreaci a sport,*
 - 4. zařízení pro mimoškolní vzdělávání,*
 - 5. kulturu, zejména divadla, kina, knihovny, společenské sály, muzea a galerie, hrady, zámky, výstavní síně, kostely, modlitebny, obřadní síně,*
 - 6. zdravotnictví a sociální péči,*
 - 7. veřejnou dopravu včetně místních komunikací a veřejně přístupných ploch v zastavěném území obce,*
- b) ke stavbě školy,*
- c) k úpravě veřejného prostranství ve vlastnictví České republiky nebo územního samosprávného celku.*

(3) Dílo podle odstavce 1 vybere odborná komise (dále jako „komise“) sestávající z úkolové komise a odborné komise. Členy úkolové komise jsou zadavatel a jím jmenované

⁵⁾ Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

SKUTEK

osoby, a to architekt pověřený realizací veřejné zakázky a zástupce uživatele budovy. Členy odborné komise jsou zástupce Národní galerie v Praze nebo jiných veřejnoprávních právnických osob zřízených státem za účelem podpory a rozvoje umění, architektury anebo urbanizmu, zástupce z řad vysokých uměleckých škol, zástupce dvou právnických osob založených pro účely zastupování umělců a rozvoje kultury a umění a zástupce Ústavu dějin umění Akademie věd České republiky.

(4) Komisi svolá zadavatel. Členy odborné komise pověří na požádání zadavatele příslušné subjekty. Způsob rozhodování a podmínky působení komise stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

(5) Zadavatel je povinen díla zadaná podle odstavce 1 umístit v částech příslušné nemovitosti podle odstavce 2 určených pro užívání veřejností nejpozději do 2 let ode dne dokončení veřejné zakázky.

(6) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužije, pokud to nedovoluje stavební podstata příslušné nemovitosti podle odstavce 2 nebo to je z jiných závažných důvodů vyloučeno⁶⁾.

§ 2

(1) Kontrolu dodržování povinností podle § 17 provádí ministerstvo.

(2) Zjistí-li ministerstvo, že zadavatel nesplnil některou z povinností podle § 17, může mu uložit, aby zjištěné nedostatky odstranil a stanoví mu k tomu přiměřenou lhůtu.

Správní delikty

§ 3

(1) Fyzická osoba se jako zadavatel dopustí přestupku tím, že neumístí zhotovené dílo podle § 17 odst. 3.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 500 000 Kč.

§ 4

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako zadavatel dopustí správního deliktu tím, že neumístí zhotovené dílo podle § 17 odst. 3.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 500 000 Kč.

Pozn.: Výše navrhovaná úprava vychází z původního návrhu zákona upravujícího toto téma, jak bylo domluveno se zástupcem Ministerstva kultury. Pro stručnost a vzhledem k počátečnímu stadiu legislativního procesu se Spolek Skutek vyjadřuje jenom ke stěžejní

⁶⁾ Například zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

SKUTEK

části tématu, co však nevylučuje další připomínky v jiných částech (viz např. druh a výše sankce za porušení zákona apod.)

SKUTEK

Komentáře k návrhu za SPOLEK SKUTEK:

Věříme, že pokud právní úprava vejde v platnost v navrženém znění, dojde ke dvěma pozitivním dopadům.

- a) a)dojde ke kultivaci veřejného prostranství, tedy místa, kde se veřejnost má možnost s uměním setkat v každodenní situaci, mimo galerie a muzea,
- b) vznikne mechanismus státní podpory výtvarného umění ve veřejném prostoru a umělecké tvorby a to za účasti odborné veřejnosti zaručující kvalitu vybraných uměleckých děl a nestrannost výběru.

Rozsah povinnosti

Domníváme se, že uvedenou povinnost není účelné omezovat pouze na zakázky určitého rozsahu. Cílem této úpravy je dosáhnout obecného zvýšení úrovně veřejného prostoru, což lze uskutečňovat také v návaznosti na malé realizace.

Podoby uměleckých děl, které takto mohou vzniknout, jsou velmi různorodé a neměli by se omezovat jen na tradiční sochy, obrazy a podobné příklady děl „klasického výtvarného umění“. Vznikat mohou také reliéfy v interiéru nebo na fasádě stavby, celkové umělecké řešení veřejného prostoru, malbu na fasádě...soubory odpovídajících uměleckých děl či místně specifické umělecké zásahy trvalého charakteru.

Právě různorodost možných děl vizuálního umění odpovídá také větší oprávnění zadavatele pro samostatné rozhodnutí o výši investice do díla v rozpětí od 1 do 5 % rozpočtu. Pevně definovaná částka může vést k tvorbě neadekvátně (ne)náročných děl.

Stávající návrh navrhuje zachovat jako zvláštní úpravu pro zakázky v hodnotě nad 150 mil korun.

Komise

Úkolová komise by měla obsahovat členy zastupující zadavatele, architekta a případně také uživatele objektu, tedy subjekty přímo navázané na danou zakázku, resp. dotčenou stavbu.

Odborná komise by měla obsahovat zástupce z oblasti teorie a praxe výtvarného umění a architektury, a to jak z institucionální oblasti (NG, AV ČR), tak z oblasti současného umění a skutečného uměleckého provozu.

Právnícké osoby zastoupené v umělecké komisi „poskytnou“ zadavateli na požádání zástupce/zástupkyně ze svých členů/členek (případně z předem stanoveného seznamu svých členů/členek).

V případě dotčených mimovládních organizací, které nejsou zřízeny zákonem, bude seznam relevantních právníckých osob pro snadnou orientaci vést ministerstvo – příkladem budiž Spolek Skutek www.spolekskutek.cz a Tranzit Display

SKUTEK

<http://www.tranzitdisplay.cz/>, reprezentující zájmy současného umění s mezinárodním přesahem.

Komise bude vytvořena ad hoc pro každý jednotlivý případ, neboť nepovažujeme za reálnou existenci jediné komise, resp. několika komisí na úrovni krajů, jež by měly rozhodovat o všech veřejných zakázkách.

V tomto smyslu je možné uvažovat nad regionálním aspektem, aby potenciální členové/členky komise byli/y pro zadavatele snadno dostupní/é a aby byla možná operativní spolupráce.

Mělo by se jednat o placenou funkci (zájem o agendu lze předpokládat, adekvátní pracovní nasazení je třeba podpořit) – zůstává na promyšlení, jakým způsobem a zda bude tato částka součástí rozpočtu na dílo v rámci veřejné zakázky (v takovém případě je potřeba návrh přeformulovat). Ačkoli by se v případě úkolové části komise, nebo organizací typu AV ČR nejspíš jednalo o osoby, jež by v komisi působily v rámci plnění pracovních úloh, zejména v rámci zaměstnaneckého poměru (také na navazující diskuzi s těmito subjekty), v případě mimovládních organizací se jedná o dobrovolné neplacené členství, což vzhledem k rozsahu možné závazku v komisi je podstatný detail.

Podrobné fungování komisí je k další debatě, případně také se zástupci dotčených subjektů.

Pozn.: Vezměte laskavě na vědomí, že se jedná o předběžný a tudíž stručný ideový návrh úpravy pro účely vytvoření věcného záměru novely zákona. Bližší detaily právní úpravy musí být dále projednány a podrobně dopracovány, zejména návaznost na související právní předpisy (jako zákon o veřejných zakázkách), a na již existující skutečnosti, s nimiž se pracuje (dotčené právnické osoby zřízené zákonem apod.) atd.

Za Spolek Skutek

Alena Kunicová, v.r.
alena.kunicova@gmail.com
t.č. 774 324 045

Petr Dub, v.r.
petr.dub@spolekskutek.cz
t.č. 777 301 299

Spolek Skutek
Koněvova 857/47
130 00 Praha 3
www.spolekskutek.cz
spolekskutek@gmail.com